

La reivindicació d'un poeta

MIQUEL ÀNGEL RIERA

La mort de Guillem d'Efak ha donat lloc a una allau de comentaris d'urgència, ben emocionants, en gairebé tots els quals es fa referència preferent a la seva condició de cantautor o, senzillament, de músic. No em pot sorprendre que sigui així, ja que aquest és el vessant de la seva personalitat creativa en el qual va aconseguir una dimensió més espectacular. Però des de la meua condició d'haver estat una de les persones que millor, i des de més antic, el coneixia, i que amb més atenció va seguir sempre la seva trajectòria, ara mateix, anticipant-me un poc al judici més clarivident que en farà la història, sento urgència per reivindicar, per damunt de tot, la seva condició de poeta. Reivindicar-la fins al punt d'atrevir-me a afirmar que mai va ser altra cosa que poeta i que, si va arribar a formar part de la nòmina de cantautors del país, va ser perquè, essent com era malfeiner com pocs, es deixà dur per la comoditat d'unes circumstàncies històriques que afavorien que, sense més esforç de part seva que el d'haver de cantar, arribés a més gent allò que vitalment li interessava: la seva poesia.

Li interessava, sí, d'una forma tan vital i amb tanta autenticitat i concretitzà tant damunt el misteriós fet creatiu el seu projecte de ser viu que deixà ben de costat qualsevol ocupació orientada a propiciar la publicació d'aquell material obtingut. Sempre em semblà elegantíssim aquell gest seu de deixar per altri amb total displicència un quefer com aquest, que, essent només complementari, des del seus plantejaments considerava sobrer. No deixa de ser significatiu, en aquest sentit, que només un dels seus llibres, *Madonna i l'arbre*, fos publicat al Principat i encara com a conseqüència d'haver obtingut el Carles Riba. Amb anterioritat, només havia publicat, a Ciutat de Mallorca, un opuscle de 8 poemes, *El poeta i la mar*. Tota la resta de la seva obra poètica, molts anys després, acabà publicant-se en una col·lecció manacorina, de difusió insuficient, i no per iniciativa d'ell, sinó dels amics seus que la dirigíem. Així va succeir amb *El poeta i la mina*, amb *Erosfera*, amb *Poeta en bicicleta* i succeirà també, d'aquí a poques setmanes, amb *Capellet de vidre*, llibre, aquest, escrit durant el terrible patiment de tot l'any 94, amb el qual la vida

semblà voler posar un contrapès al seu hedonisme recalcitrant.

Dins el mateix 94 i també en una col·lecció mallorquina, *Tià de sa Real*, que codirigíem Pere Rosselló Bober i un servidor, es publicà, també per iniciativa nostra, tota la seva obra poètica: és a dir, tant aquella que havia estat concebuda per exercir de poema en la forma tradicional del full imprès, com aquella altra musicada, que ho va fer en el camp discogràfic. A mi, que, des que érem infants, sempre l'he considerat un dels meus mestres, m'illusionava moltíssim que el volum anés encapçalat amb un pròleg seu en el qual s'expliqués la seva poètica, i em prometé que el trauria. Passà molt de temps fins que un dia, davant la meua insistència, volgué tranquil·litzar-me tot dient-me que, almenys, del pròleg ja en tenia el títol. Era *Poesia Lo*. El llibre acabà sent publicat sota el títol de *Poemes, cobles i cançonetes (1956-1993)*. Naturalment, sense el seu pròleg. Però a mi, particularment, ja no em feia falta: allò de *Poesia Lo* havia acabat essent, com més hi vaig anar pensant, la prodigiosa sintetització de tota una concepció poètica, absolutament definitiva de tot allò que li seguia admirant.

Sí, caldrà reivindicar, de Guillem d'Efak, la seva essencial condició de poeta. Si la nostra cultura és tan viva com ens afanyem que sigui, caldrà aconseguir que la

seua obra poètica sigui considerada com el que és, un cos viu i ara ja independent, alliberada de l'eclipsi que projectà damunt d'ella la personalitat ben singular del seu autor. Hem fet cas a l'amic. Fem-ne, des d'ara, a una obra que ens ha llegat amb l'objectiu segur d'aspirar a seguir essent-ho sempre. No li fariem justícia si ens entestéssim a mantenir-lo encasellat en la condició de cantautor ignorant allò de més transcendència a la recerca del qual orientà la seva vida.

JOAN COSTA

Capella ardent per acomiadar Guillem d'Efak a Mallorca

La viuda de Guillem d'Efak consola un amic del poeta mallorquí davant d'Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear, a la capella ardent instal·lada ahir al cementiri de Palma de Mallorca.